

Guía Docente						
Datos Identificativos				2023/24		
Asignatura (*)	LEXISLACIÓN E ADMINISTRACIÓN SANITARIA		Código	651G01029		
Titulación	Grao en Fisioterapia					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán/Galego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas					
Coordinación	Paseiro Ares, Gustavo	Correo electrónico	gustavo.paseiro@udc.es			
Profesorado	Paseiro Ares, Gustavo	Correo electrónico	gustavo.paseiro@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Con esta materia pretender dotar ao/á fisioterapeuta dos coñecementos ético-legais que garantan a prestación da súa asistencia desde o respecto dos dereitos dos usuarios e sociedade en xeral. Así mesmo, posibilitase o coñecemento máis profundo da contorna sanitaria e dos deberes e dereitos como profesional sanitario. Por outra banda, preténdese dotar de ferramentas básicas de xestión para a consecución dunha atención fisioterápica de calidade en calquera ámbito asistencial, xa sexa pertencente ao sistema público ou ao exercicio libre. Por último, a materia proporciona o coñecemento básico da lexislación educativa xeral e específica para o desenvolvemento da función docente do fisioterapeuta.					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A10	Elaborar o informe de alta dos cuidados de fisioterapia unha vez cubertos os obxectivos propostos.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se preste atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrases posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B2	CB2 - Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

C9	Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumplirlos.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer as ví-as de reclamación formais dos usuarios dos servizos sanitarios	A14 A19	B3 B4	C4
Coñecer e aplicar as bases jurí-dico-legais da atención sanitaria en España e en Galicia para o adecuado cumprimento dos deberes profesionais e a garantía dos dereitos dos usuarios e a poboación	A14 A18	B1 B2	C8
Identificar e defender os dereitos como fisioterapeuta en relación á atención sanitaria dos usuarios e ao traballo con outros profesionais sanitarios	A13 A14 A19		C4 C9
Identificar a normativa académica tanto a nivel xeral como específica da Fisioterapia	A14 A17		C5 C8
Coñecer os niveis de xestión sanitaria e xestionar a atención de fisioterapia desde a procura da calidade total tanto no sistema público de saúde como no exercicio libre da profesión. Identificar os procedementos necesarios para a apertura dun centro de fisioterapia.	A14	B5	C5
Coñecer os principios éticos fundamentais como fisioterapeutas na relación cos usuarios e a sociedade para desenvolver correctamente a súa vida profesional	A10 A13 A14 A17 A18 A19	B3	C4 C8
Identificar a estrutura e funcionamento do sistema sanitario español	A13 A18 A19	B3	C5 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Normativa básica que sustenta o sistema sanitario español.	A Constitución Española. Lei Xeral de Sanidade
TEMA 2. Principios éticos fundamentais e responsabilidade sanitaria	Principios éticos fundamentais e responsabilidade sanitaria. Principios fundamentais na relación co paciente. Código deontolóxico. Cuestións deontológicas derivadas do exercicio profesional Segredo profesional Responsabilidade sanitaria profesional. Reclamacións xudiciais
TEMA 3. Modelos sanitarios. Sistema Sanitario Español	Características fundamentais do sistema sanitario español. Atención Primaria. Atención Especializada.
TEMA 4. O desenvolvemento normativo a nivel estatal	Lei 16/2003, de 28 de maio, de Cohesión e Calidade do Sistema Nacional de Saúde. Real Decreto 1030/2006, de 15 de setembro, polo que se establece a carteira de servizos comúns do Sistema nacional de Saúde e o procedemento para a súa actualización. Lei 39/2006, de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia.
TEMA 5. Normativa en Galicia. O sistema sanitario galego	Lei Orgánica 1/1981, de 6 de abril, Estatuto de Autonomía. Ordenación sanitaria de Galicia- Lei 8/2008, de 10 de xullo, de Saúde de Galicia. O Servizo Galego de Saúde.

TEMA 6. Dereitos e deberes dos pacientes.	<p>Lei 41/2002, de 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente de e de dereitos e obligacións en materia de información e documentación clínica.</p> <p>Galicia: Lei 3/2001, de 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes (modificada por Lei 3/2005, de 7 de marzo). Decreto 205/2007, de 27 de setembro, polo que se regula o derecho á segunda opinión médica no sistema sanitario público galego.</p> <p>Outras normas.</p>
TEMA 7. Dereitos e deberes dos profesionais de saúde.	<p>Estatuto dos traballadores. Convenios colectivos.</p> <p>Dereitos e deberes do fisioterapeuta no seu labor asistencial.</p> <p>Lei 44/2003, de 21 de novembro, de Ordenación das Profesións Sanitarias.</p> <p>Lei 55/2003, de 16 de decembro, do Estatuto Marco do Persoal Estatutario dos Servizos de Saúde.</p> <p>Lei 7/2007, de 12 de abril, do Estatuto Básico do Empregado Público.</p> <p>O persoal estatutario do Servizo Galego de Saúde.</p>
Tema 8.- Regulación legal da Fisioterapia	<p>Orde Ministerial de 26 de abril de 1973, modificada por Orde Ministerio de Sanidade e Consumo de 26 de decembro de 1986: Competencias e funcións do fisioterapeuta (Art. 70 e 71).</p> <p>Circular nº 4/91 de Atención Primaria de 25 de febreiro: Competencias e funcións do fisioterapeuta.</p> <p>Resolución de 18 de xuño de 1980 da Dirección Xeral de Traballo: Competencias e responsabilidade do fisioterapeuta ao establecer e aplicar tratamentos correspondentes á súa especialidade.</p> <p>BOE nº 254. Real Decreto 1277/2003 de 23/10/2003</p> <p>Estatutos xerais do Consello Xeral de Colexios de Fisioterapeutas.</p> <p>Estatutos Colexio Oficial de Fisioterapeutas de Galicia</p> <p>LEI 44/2003, de 21 de novembro, de ordenación das profesións sanitarias.</p> <p>Orde Cin2135/2008</p>
TEMA 9. Desenvolvemento da Fisioterapia como profesión liberal	<p>Creación de empresas.</p> <p>Plan de empresa para un centro de fisioterapia.</p> <p>Normativa do exercicio libre para un centro de fisioterapia.</p> <p>DECRETO 97/1998, do 20 de marzo de 1998, polo que regula a publicidade sanitaria na Comunidade Autónoma de Galicia.</p> <p>Decreto 12/2009, do 8 de xaneiro, polo que se regula a autorización de centros, servizos e establecementos sanitarios. Xunta de Galicia</p> <p>Campos de acción. Lei 39/2006, de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia</p>
TEMA 10. Xestión sanitaria en fisioterapia.	<p>Niveis de xestión.</p> <p>Xestión dunha unidade de fisioterapia.</p> <p>Introdución á Xestión da Calidade.</p>
TEMA 11. Evolución académica da fisioterapia en España	<p>Lexislación académica xeral.</p> <p>Lexislación académica específica.</p>
TEMARIO PRÁCTICO	<ul style="list-style-type: none">- Exposición da actividade e obxectivos
TEMA 1. Análise de normativas	<ul style="list-style-type: none">- Traballo sobre os materiais e consulta de dúbihdas- Aclaracións finais
TEMARIO PRÁCTICO	<ul style="list-style-type: none">- Exposición da actividade e obxectivos
TEMA 2. Estatuto dos traballadores e convenios colectivos do sector.	<ul style="list-style-type: none">- Traballo sobre os materiais e consulta de dúbihdas- Aclaracións finais

TEMARIO PRÁCTICO TEMA 3. Inicio da actividad emprendedora. Plan de empresa	- Exposición da actividad e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbihdas - Aclaraciós finais
TEMARIO PRÁCTICO TEMA 4. Xestión dun centro/unidade de fisioterapia	- Exposición da actividad e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbihdas - Aclaraciós finais

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A13 A14 A17 B2 B3 C5 C8	36	50	86
Prácticas de laboratorio	A10 A13 A17 A18 A19 B1 B3 B5 C4	22	32	54
Traballos tutelados	A13 A14 A17 A19 B1 B2 B4 C5 C9	0	5	5
Proba obxectiva	A14 A18 B1 B5	2	0	2
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade reserverase a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Prácticas de laboratorio	Análise da normativa sanitaria e elaboración distintos procedementos, documentos ou tarefas administrativas ou de carácter normativo-legal. A súa realización será tanto virtual coma presencial Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como resolución de supostos nos que deban tomar decisiones de tipo legal, ético ou deontolóxico baseado nas diferentes fontes normativas. Inclúese tamén a elaboración de proxectos como plan de empresa para a apertura dun centro sanitario, etc.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cujo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respuestas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliação diagnóstica, formativa como sumativa. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgúnha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	Realizaráse atención personalizada a demanda en forma de tutorías virtuais, en relación coa temática das sesións maxistrais
Traballos tutelados	e coa realización dos traballos tanto en grupo como individuais.
Prácticas de laboratorio	
Sesión maxstral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A14 A18 B1 B5 B2 B4 C5 C9	A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas. Avaliarase o coñecemento acadado polo estudiantes ao finalizar as actividades formativas propostas. A puntuación será proporcional ao número de respostas correctas e ao número de erros cometidos.	30
Traballos tutelados	A13 A14 A17 A19 B1 B2 B4 C5 C9	Valoraránse os contidos dos traballos tutelados realizados polos estudiantes.	40
Prácticas de laboratorio	A10 A13 A17 A18 A19 B1 B3 B5 C4	Valorarase cun 10% a asistencia, puntualidade, actitude, participación razonada e axuda e colaboración cos compañeiros durante estas sesións. O 20% restante mediante a entrega de tarefas en cada práctica	30

Observacións avaliación

Será preciso para poder superar a materia, que o estudiante faga entrega dos traballos tutelados programados polo profesor. Para superar a materia e promediar a puntuación obtida na avaliação continuada, será necesario acadar polo menos unha puntuación de 4 sobre 10 puntos na proba obxectiva.

As porcentaxes asignadas a cada metodoloxía poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia; non obstante o valor das probas nunca será inferior ao 70% da nota final e o valor da avaliação continuada nunca será superior ao 30%.

Non existen

diferenzas na avaliação da primeira e segunda oportunidade, nin entre alumnos a tempo parcial ou tempo completo, máis alo do recollido nas normativas superiores. A realización fraudulenta das probas ou actividades de evaluación, implicará directamente a cualificación

de suspenso na convocatoria en que se cometía a falta e respecto da materia en que se cometese: o estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederáse a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Martinez Serrano,A. (1991). El derecho de los profesionales sanitarios . DIAZ DE SANTOS.Madrid- Medina Castellano, C.D. (2002). Etica y Legislacion. DAE. Madrid- Cortina, Adela (2013). ¿Para qué sirve realmente...? La Ética. PAIDOS. Barcelona- Rodriguez Rivera,F.E. (2012). Legislacion sanitaria española. MAD.Alcalá de Guadaira (Sevilla)- Martinez Ferrer, ...ett al. (2011). Legislacion sanitaria y deontologia para fisioterapeutas. ICOPV. Comunitat valenciana- Acosta Gallo,Pablo (2002). Salud.profesiones sanitarias y Constitucion española. MAPFRE.Madrid- Jiménez Orantes, Montse (1993). Legislacion/derecho sanitario. JIMS.Barcelona- Magro Servet, Vicente (2007). Guia práctica de responsabilidad sanitaria. LA LEY..Madrid- Brnndariz Garcia,J.A., Faraldo Cabana,P. (2002). Responsabilidad penal de personal sanitario. UDC. La Coruña
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">- () . http://www.noticias.juridicas.com.- () . http://www.boe.es/legislacion/.- () . http://www.xunta.gal/diario-oficial-galicia/portalPublicoHome.do?fecha=20170713&ruta=%2Fsrv%2Fwww%2Fdo ga%2FPublicados%2F2017%2F20170713%2FIndice133_gl.html.- Cortina, Adela (2014). https://www.youtube.com/watch?v=F3LXHC6CMyc&list=PLlgDng5XZKF6b-Z_ytLGpozhCOGKU3n02. 1^a , 2^a , 3^a y 4ª parte- Carlos Kasuga (2012). https://www.youtube.com/watch?v=-NH_HJzad-8.- Yokoi Kenji (2017). https://www.youtube.com/watch?v=XPDGZdEMpF4&list=PLw6Ge3_2oQeTFm02xc-QcNhYZIzlxUNI9.

Recomendacións	
Materias que se recomienda ter cursado previamente	
VALORACIÓN FUNCIONAL E PSICOSOCIAL/651G01007	
Materias que se recomienda cursar simultaneamente	
DOCUMENTACIÓN E ESTADÍSTICA SANITARIA/651G01028	
FISIOTERAPIA COMUNITARIA E SAÚDE PÚBLICA/651G01030	
Materias que continúan o temario	
TRABALLO FIN DE GRAO/651G01034	
ESTANCIAS CLÍNICAS II/651G01036	
Observacións	
Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir cos obxectivos estratégicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.	

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías